

ABONAMENTUL

Pe un an 24 Cor.
Pe jumătate an 12 "
Pe 1 lună 2 "
Nral de Duminecă pe un an 4 Cor.
Pentru România și America 10 Cor.

Pentru România și străinătate nrii de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca nr. 20.

INSERTIUNILE se primesc la adm-
nistrație.

Manuscripte nu se înapoiază.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

Prigonirile împotriva „Tribunei”.

(*) Vineri după amiază poliția ne scotoci toată redacția, să găsească slova dlui dr. D. Lascu, tinărul luptător care în luna trecută desvălise în »Tribuna« suferințele pe cari le îndură românii din Bihor.

Luni poliția ne scotoci pentru a găsi manuscrisul adresei prin care românii din Viena îmbărbătau și arătau dragostea lor față de Alexandru Vaida, împotriva căruia înainte de asta cu două luni kossuthiștii porniseră o goană sălbatică, goană căreia i-au pus vârf prin faptele mișelești de Vineri, când l-au scos afară din dietă cu puterea.

Ce o aduce ziua de mâne, știe numai procurorul din Oradea-mare.

Vedem însă că o prigonire fără semn s'a pus la cale împotriva noastră.

Nu e destul că pentruce a scris în »Tribuna«, Avram Indreica stă în temnița Seghedinului 13 luni și în cele dintâi patru luni ale anului acestuia de două ori a trebuit să întregim cauțiunea pentru a plăti amenzile ce ni-s'au aruncat; nu e destul că fostul nostru redactor responsabil Sever Bocu are în cârcă vre-o șapte procese, dar vedem că în decurs d'o lună noul nostru redactor responsabil este încărcat cu două procese.

Procurorul parecă are poruncă să caute a ne nimici.

Adevărul e, că nici nu ne-am recules dintr'un proces, și dă altul peste noi. De zece ani de zile abia a fost o lună două în care să n'avem pe cineva în temnița dela Seghedin ori dela Arad și face o avere, din care am putea trăi în tignă, suma de bani ce am plătit ca amendă și cheltuieli de judecată, celor din temniță și celor ce le țin locul în redacție.

Cu mândrie o putem însă spune, nu s'a clătinat nici unul dintre noi, ci încălzim de dragostea de neam și dorul de a slugi cauzei sfinte naționale, am stat nemișcați la locul nostru. Iar cât am folosit, e treaba obștei române să judece.

Noi știm un lucru: în lupta grea ce o purtăm de unsprezece ani fără întrerupere și fără șovăire, singurul sprijin ne-a fost încrederea acestei obște. Sprijinită de marea obște românească, cetită de un număr de români care sporește din ce în ce, »Tribuna«, deși cu multe greutăți, dar a dus-o până acuma fără șovăire.

Și n'a dus o viață de tângeală, ci din an în an am căutat să ne îndreptăm, să dăm țărănimii și cărturarilor noștri hrană sufletească tot mai înălțătoare, să ținem mereu aprins focul iubirii de neam.

Vedem și simțim însă, că d'aci încolo ne așteaptă frământări mai mistuitoare. Lupta se întetește, și dacă nu vrem să perim, trebuie să ne gândim și noi pe d'o parte la sporirea oștirii, pe de altă parte la sporirea armelor de luptă, și mai presus de toate la oțelirea tuturor cari au dorul să lupte pentru apărarea neamului românesc.

Oștirea noastră e întreg poporul român, care vrea să rămână român și în schimbul jertfelor ce aduce pentru țară și a dragostei ce păstrează pământului strămoșesc, vrea să aibă toate drepturile cetățenești, drepturi cari să-l pună în stare a fi stăpân pe soarta sa.

Armele noastre de luptă sunt — legile și oțeliți vom fi în luptă numai când vom cunoaște legile, când vom ști ce drepturi avem și cum putem să ne folosim de ele.

În ziua de azi foile sunt cari respândesc știința vieții unui popor și a țărilor. În foi se arată întreg mersul lucrurilor din țară și cine nu știe de cele ce se petrec în jurul lui și departe, peste granițe, oarbecă numai în lumea asta.

Poporul românesc îndeosebi din pricină că i-a lipsit lumina, știința lucrurilor, a pățimit atâta și a fost de răs și ocară altora. De când prin foi s'a luminat și s'a pornit lupta mare pentru deșteptarea lui, cu bucurie putem spune, s'au schimbat multe, înspre bine. Și așa însă, stăm mult îndărătul unguirilor.

La noi și azi e raritate omul care ține la casă o foaie, e raritate preotul și învățătorul care să umble din casă în casă ori să cheme la sine pe economii știutori de carte și să-i îndemne a sprigini foile, ci și acum greutatea susținerii foilor noastre apasă mai ales umerii câtorva fruntași însuflețiți. Fără peana și banii acestora nimic nu s'ar fi pornit și nu s'ar fi putut susține.

Lupta se pornește însă mare, se lărgeste tot mai mult câmpul bătăliei...

Avem să luptăm nu numai pentru a deștepta în toți românii simțirea cea bună românească și dorul de a ține împreună, avem nu numai să stăm veghie ca nimeni să nu șovăiască, pe cei slabi să-i îmbărbătam iar pe cei răi să-i dăm d'o parte, ci școală, biserică, așezăminte de tot felul, și chiar vieța familiară românească trebuie s'o apărăm.

Pentru toate acestea trebuie mijloace multe, trebuie foi cu cheltuială mare, trebuie a strânge la un loc pe toți cei harnici de a purta arma nebiruită a minții: peana.

Dacă n'ar fi deci decât această sfântă dorință ce ne încălzește, totuși am fi în drept să cerem sprijinul cel mai larg al obștei.

Când sunt la mijloc și prigoniri fără seamăn, ne simțim cu atât mai mult îndemnați a cere întreg sprijinul românilor de bine.

Cerem, că pentru binele obștesc, pentru scoaterea neamului nostru la liman, fiecare cărtur să-și țină de cea mai înaltă datorie abonarea foilor, precum să îndemne pe toți câți știu carte: plugari ori meșteșugari, tineri ori bătrâni, bărbați ori femei, să aboneze o foaie românească, să aboneze »Tribuna«, că unde intră o foaie românească națională, intră duhul sfânt în casă. Noi toți câți ne învrednicim a scrie, ce propovăduim adică? Propovăduim Irica de Dumnezeu, cinstea pentru legi, dreptul pen-

tru ce ni-se cuvine și dragostea pentru tot ce este românesc.

Să ne gândim, că nori grei se îngrămădădesc asupra vieții neamului nostru și singurul mijloc de a risipi norii e știința de carte, știința de carte și cunoștința treburilor politice naționale! Iar evanghelia acestora e slova românească, e foaia scrisă în duh curat românesc. Cine se lapădă de această evanghelie, perirea și-o pregătește, lui și neamului său.

Transacțiunea. Tratatul în chestia transacțiunii economice, precum am scris în numărul nostru de ieri, s'au reluat din partea ambelor guverne. La ședințele de ieri au luat parte și secretarul de stat dela finanțe Popovici și consilierul de secție Teleszky, amândoi ca specialiști.

S'a discutat blocul maghiar și dările de consum. La ședința de după prânz a luat parte și secretarul lui Kossuth, Szterényi.

Se afirmă, că pertractările vor fi întrerupte pe câtva timp, pentrucă grabnica călătorie a regelui necesitează prezența la Viena a prim ministrului Beck. Nu este eschis, ca tratativele să se continue la Viena, având astfel a călători acolo ministrii ungari.

E caracteristică atitudinea presei coaliției față cu transacțiunea. I-s'a dat deja signalul să alarmeze lumea, că nu va fi transacție, pentrucă parlamentul austriac nu va primi condițiile guvernului ungar, și întors. Scopul acestei atitudini e vădit. Noi însă totuși credem, că se va încheia transacție, iar dacă nu se va încheia, de sigur guvernul nu va demisiona din cauza ținutei sale patriotice. I-se va găsi altă cauză de abzicere, mai puțin glorioasă.

Mandatul lui dr. T. Mihali. Se știe, că mandatul președintelui clubului naționalităților, dr. Teodor Mihali, a fost atacat din partea aderenților contracandidatului Farkas. Curia a dispus în ședința sa dela 15 Novembrie anul trecut cercetare în cauză. Cu rezultatul anchetei, cu care a fost încredințat judele dela tabla regească din Cluj, Ince s'a ocupat prima comisie de alegeri a Curiei, sub prezidenția lui Vavrik. Sentința se va publica la 18 Iunie.

Audiențele de ieri. Ieri au fost primiți în audiență din partea regelui ministrii Andrassy și Apponyi, având a referă amândoi despre afaceri de ale portofoliului lor. — Se afirmă, că Andrassy i-a amintit Majestății Sale din nou despre garanțiile constituționale, iar Maj. Sa i-ar fi spus pentru nu știu a câta-ora că proiectele despre garanțiile constituționale nu se pot prezenta în cameră. Acesta ar fi destul motiv pentru demisia lui Andrassy. Din declarațiile făcute de ministrul de interne în clubul partidului constituțional rezultă, că el totuși mai are motiv de a spera în realizarea acestor garanții atât de deochiate.

Partidele slave din Austria, conform ziarului »Narodni Listy«, au luat hotărârea, că dacă creștinii socialiști se vor năzui, să li-se dea lor postul de președinte al camerei, vor opune rezistență acestei năzuințe a lor, pretinzând această demnitate pentru partidul siav.

Cronica externă.

— De peste săptămână. —

E așa de deosebit modul cum au fost înregistrate în străinătate știrile despre sancționarea legii lui Apponyi. Se observă înainte de toate grija guvernului nostru de a împrăști reaua impresie ce au lăsat în presa europeană discuțiile asupra acestei legi. Amici de ai guvernului, de sigur nu fără cuvenita recompensă, publică articole în cari declară de calomni toate afirmările deputaților naționaliști și caută să dovedească binefacerile noiei legi. Astfel deputatul dr. Földes Bela în »Die Zeit« nu se sfiște de loc să scrie următoarele: »Trebuie să mărturisesc cu toată hotărîrea că legea lui Apponyi este departe de a voi să maghiarizeze cu forța și tot ce, în această privință, s'a afirmat de către aceea parte a presei europene, care și-a deschis românilor coloanele sale binevoitoare, este pur și simplu ominciună sfruntată. Noua reformă nu urmărește decât reorganizarea fundamentului culturalei — ungare și — o *conditio sine qua non* — creșterea tinerimei în credință deplină și în alipire către patria ungară«. — Astfel de articole, dacă le urmărește cu atenție, își au hazul lor, căci cine nu vede că acea faimoasă »reorganizare a fundamentului cultural« este identică cu maghiarizarea, de care se lapădă.

Cât de puțină valoare are munca aceasta externă a apărătorilor guvernului se vede din știrile ce le dau ziarele străine despre Ungaria. »Frankfurter Zeitung« din 6 Iunie de pildă reamintește dlui Wekerle cuprinsul mesagiului regal, cu care la 23 Mai, anul trecut, s'a deschis parlamentul. Și spune că în acel mesagiu i-se impunea ca întâia îndatorire crearea unor libertăți cetățenești pe baza sufragiului universal. Intrebă apoi: de ce oare guvernul maghiar continuă a nesocoti datoria ce i-a impus-o regele. Această întrebare e o vină ce nu poate fi destul de aspru criticată și este și pricina crizei prin care trece acum guver-

nul și care va izbucni cu furie îndoită după jubileul încoronării. Ceeace ne pare nou în articolul gazetei de Frankfurt este următorul pasaj: »Intre membrii guvernului de astăzi nu este tocmai cea mai mare armonie. Contele Apponyi se cam apropie de contele Andrássy, pentru că acesta ar putea, după introducerea votului universal, să ajungă centrul unei nouă grupări politice. Se vorbește de un fel de unire a ideilor fundamentale, de ordin social și economic, dela 1848 și 1867, pe baza cărei uniri s'ar putea alcătui viitoarea majoritate parlamentară. Această combinație ar avea mulți aderenți în partidul independist.« Știrea aceasta arată deci că partidele coaliționiste se pregătesc pentru viitorul apropiat, când se va introduce votul universal.

Multe cuvinte rele s'au scris despre Ungaria cu prilejul jubileului de încoronare. Străinătatea privește cu ironie la sărăcăcioasele serbări improvizate la Budapesta. Până și ziarele lor amice, cum este »N. Fr. Presse« osândește din acest incident toată politica dezastruoasă a guvernului unguresc și, făcând o splendidă comparație între odinioară și acum, între epoca lui Deák și a lui Wekerle, nu poate să nu rătă cu hohot de stările de astăzi. »In acest trist jubileu se arată partea tragică și toată vina poporului unguresc«, — termină organul vienez și dacă prietini unguilor judecă astfel, vă puteți închipui cum scrie adversarii lor, atât de mulți în ziua de astăzi.

S'a anunțat la timp, că ambasadorul Germaniei pe lângă Inalta poartă din Constantinopol a fost numit contele Kiederlen-Wächter, care reprezintă Germania până acum la București. In jurul acestei numiri s'a făcut oarecare discuție. Politica germană în Orient era învățată până acum de Baronul Marschall, predecesorul lui Kiederlen-Wächler la Constantinopol. Marschall a avut mari succese diplomatice în Turcia, a făcut ca interesele germane în Marea Mediterană să crească, și c'un cuvânt, lucra în voia politiceii de expansiune a Impăratului

Prânz de curte. Aseară la orele 6 p. m. a avut loc în palatul din Buda prânz de curte, la care au fost invitați toți miniștrii maghiari, precum și ministrul comun de externe, baronul Aerenthal, apoi președintele casei magnaților, contele Dessewffy împreună cu vice-președinții: contele Széchenyi și baronul Kemény; Justh, președintele dietei cu vice-președinții Rakovszky, și Návay, primarul capitalei Füllepp, ajutorul de primar Bérczy, și suita regelui. Regele a stat la masă între miniștrii Aehrenthal și Wekerle, având în față pe mareșalul suprem de curte, Montenuovo, care are la dreapta pe Justh, la stânga pe Dessewffy.

A fost de tot bătător la ochi, că arhiepiscopul Samassa, care a ținut în biserica lui Matia discursul festiv în ziua jubileului încoronării nu a fost invitat la acest prânz. Ceeace ar însemna, că Majestății Sale nu i-a plăcut vorbirea arhiepiscopului.

Clubul deputaților croați intrunindu-se în ședință sub prezidența lui Medakovici, a discutat asupra oratorilor, cari vor lua cuvântul la desbaterea proiectelor despre căile ferate.

Sedința comisiei de comunicație. Comisia de comunicație a camerei ungare a ținut ieri la prânz ședință, discutând și primind proiectele de lege despre liniile ferate Caransebeș—Hateg, Oravița—Bocșa, Resița și Timișoara—Varjas, precum și raportul ministrului de comerț despre concesiunea trenului local Baia-mare—Alsó-Fernezely.

In cursul desbaterilor Sümegi a urgentat legea liniilor ferate vicinale. Secretarul de stat Szerényi a declarat, că guvernul se ocupă serios cu această chestie și la toamnă va și prezentă în cameră proiectul acesta de lege.

Primarul Vienei, dr. Lueger, precum se știe a fost ales deputat în două cercuri. Abzicând de mandatul primăriei vieneze, i-s'a oferit candidatura fostului ministru președinte Körber. Acesta însă a declarat, că în actuala situație politică nu poate primi de a intra din nou în viața publică.

FOIȚA ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

MAMA.

De Augusta Rubenescu.

Bătrânul George Dan silabiza încet cele câteva rânduri scrise în fuga condeiului pe hârtie englezăscă »ivoire«. Sprincenele-i sbârлите și albe se încruntau încât îi lăsau brazdă adâncă pe frunte. Când lăsă scrisoarea pe genunchi își strânse pumnii convulsiv și gura i-se mișcă de vre-o două ori ca să spună ceva. Dar totuș tăcu.

Bătrâna soție sta răzimată de prag și-l privea cu atențiune. De sub broboada ei închisă, pela urechi îi ieșea părul alb, care era moale și curat ca aripele unui porumbel, în ochii ei blânzi, albaștri în cari se reflectau grijile și supărările se putea citi o întrebare chinuitoare.

Bătrânul Dan se ridică după lavița verde și prinse mâna băbuței.

— Nu vine acasă de sărbători, — zise. E bolnav.

Băbuța se cutremură și-și inclină capul obosit pe stâlpul rotund.

Aruncă o privire plină de îndoială spre cer, din care se părea că o pasăre mare, neagră s'ar lăsa în jos și-ar acoperi-o cu aripele ei întunecate.

Lacrămile-i curgeau încet și-i inundau fața, precum și mâinile veștede împreunate, precum inundă roua de toamnă câmpurile secerate.

— Ce are? întrebă el cu respirația întreruptă. Pe fruntea moșneagului Dan brazda se făcu și mai adâncă.

-- Nu spune în scrisoare... răspunse scurt.

Apoi făcându-i-se milă de băbușca turmentată' adăugă:

— Nu poate fi așa rău, fiindcă nu scrie ce are.

Băbuța privi dincolo de arborii înmuguriți la munții mari, deasupra vârfurilor lor dantelate, se creapă ceața dimineții în suvițe albe încălcite și îngână încet și trist:

— Poate că-l mistue orașul mare sau poate dorul de casă.

Dar fiindcă bătrânul Dan nu zise nimic, băbuța continuă întrerupt și și oftând, cu fața întristată:

— Vezi, totuș ce bun băiat este George al nosiru, nu vrea să ne întristeze cu năcazul lui. Are să vie mai târziu când a scăpat de grija ce o are. Și cu cât dor așteptam sosirea lui. Dzeule! în vreme de doisprezece ani cum se va fi schimbat Georghită al meu!

Nu face însă bine că boalește între streini. Unde îi aștern lui pat mai moale, unde îi îngrijesc cu credință mai mare ca și acasă la părinți? Ah, Dzeule, poate că e bolnav atât de greu, de nici sculă nu se mai poate?

Apucă cu amândouă mâinile brațul soțului său care privi sombru spre drumul inundat de soare.

— Se poate, — bolborosi — poate însă că ne-ar fi înștiințat despre aceasta.

— N'a voit să ne facă grije — zise băbuța, — George e băiat atât de bun. Ah, de-aș putea fi lângă el, să-i aranjez perina de sub cap și să-i pot așeză ștergar ud pe frunte. Cine îl îngrijește acolo între streini? George, dacă ești părinte bun, ai să vii cu mine la băiatul nostru.

Bătrânul Dan făcu semn cu capul că se învoiește și-și șterse ochii umeziți de vântul aspru de primăvară.

Și s'au gătit de drum. Cu inima neliniștită, îngândurată de pericolul ascuns departe în străini, de frica drumului necunoscut, ce o ascundeau unul de altul cu tăcere grea și cuvinte întreprupte.

Băbuța ducea în traista aruncată pe umeri tot felul de obiecte curioase, dar de folos; mere, caș, pâine moale, plăcintă cu miere, ștergare țesute de ea și o biblie veche cu marginile roase. Traista cu dungi a bătrânului George Dan era provăzută cu slănină și pâine, să fie și pentru întors acasă.

Și au înaintat spre gara dela poalele munților. Și cu inima strânsă s'au urcat în tren înaintea căreia mașina cu ochii de foc, bubuind sgomotos și fluierând și suflând aburi, se urcă spre deal în sus. Par'că mușcă și spârgea pământul, foșnea furios, urlă și tună, par'că ar cădea ploaia și s'ar rostogoli stânci și ar mugi o ciradă întregă de vite însălbătăcite.

Băbuța era cuprinsă de spaimă și groază de acest sgomot asurzitor și credea că n'o să mai aibă sfârșit această goană ne bună de prin munți. Dar au ieșit în fine afară în larg, la șes, între holde cari erau inundate de razele soarelui de primăvară.

Jos la orizont se îngrămădeau nori albi, ca o turmă adunată, sau poate cineva dincolo de băstrul cerului a spălat și a stropit din troacă spuma albă ca laptele.

Ici-colea între holde se mișcau oameni, boi și

cercurile militare se discută viu pregătirea de războiu neîntreruptă a Japoniei. După cum e informat ziarul »Globe«, în cercurile bine informate dominează părerea, că guvernul Statelor-Unite nu dorește războiu cu Japonia și de aceea va face tot posibilul, să evite, ferindu-se în acelaș timp de a se înjosi.

Grecia.

Grecia sprijinește bandele. Ziarele bulgare publică o scrisoare a ministrului de externe grec către comisia macedoneană din Athena. Iată această scrisoare:

»Domnule președinte! Te provoc în numele poporului, ca șefului de bandă Guda și celor 25 oameni ai lui să le plătești soldul restant și totodată te rog cu stimă, ca asemenea lucruri să nu se mai repete«.

De aici se vede, că Grecia sprijinește oficios pe bandiții, cari prădează și omoară în Macedonia.

Africa de sud.

Republica Oranje a primit prin decret regal aceeaș autonomie și constituție ca Transvaalul.

Rusia.

Intrevederea țarului cu împăratul Germaniei în luna viitoare pe apele germane se confirmă din partea ziarului »Berliner Tageblatt«. Numai pentru cazul, că situația politică nu-i va permite țarului depărtarea din țară, nu va avea loc întrevederea.

Agitația agrară cuprinde teren tot mai mult, cu deosebire în sudul Rusiei, unde revoluționarii socialiști îndeamnă în continuu țărănimea la jaf, iar pe muncitorii de câmp, să ceară îmbunătățire de plată.

Deputat provocat să demisioneze. Comisia afacerilor interne a dumei a provocat pe deputatul socialist revoluționar,

Cusnerov, ca să abdică de mandat în curs de 14 zile.

Au fost executați în Riga opt prizonieri judecați la moarte din partea tribunalului militar pentru că s'au răsvrătit în temniță. Toți opt au așteptat moartea cu bărbăție, strigând înainte de a-și da sufletul: *Trăiască revoluția!*

Alegerile din România.

— Scrisoare din București. —

Până în clipa când scriu aceste șire, știu numai cele petrecute la alegerile de Senat (unde aleg marii proprietari, bărbații cu diplome și comercianții mai de frunte) și alegerile colegiului I de cameră.

E de constatat întâiu de toate, că guvernul și partidul național-liberal a învins pe toată linia, iar dintre frunțașii partidului conservator de asemeni, s'au ales toți cei de seamă, fără greutate, căci partidul dela putere nici nu le-a pus contracandidați.

Conservatorii au astfel în Senat 15 membri, iar în cameră, la colegiul I s'au ales 8. La Senat, între alții au pe frunțașii G. Cantacuzino, fost prim-ministru, Al. Bădărău, C. Disescu, I. Grădișteanu, T. Maiorescu, C. Arion, foști ministri, iar la cameră pe șeful P. Carp, Take Ionescu și Al. Marghiloman, foști miniștri și Virgil Arion.

Dintre liberalii de seamă, s'au ales toți, numai la colegiul universitar din București a căzut rectorul universității, C. Dumitrescu-Iași, o poadoabă a partidului, care însă desigur se va alege în altă parte.

Șeful partidului liberal a fost ales în două locuri la Senat și la Craiova ca deputat.

În cercurile conservatoare se regretă căderea unuia dintre cei mai iluștri oratori, Delavrancea. Fostul ministru conservator N. Filipescu, probabil se va alege la Vaslui, unde liberalii nu-i pun contracandidat.

Și în Senat și în cameră vor fi deci toți frunțașii țării, cum și trebuie să fie când corpurile

legiuitoare sunt chemate a da țării legi cari să producă o renaștere, pregătind țărănilor un trai mai omenesc, dându-le pământ indestulilor și punându-i la adăpost de ticăloșia arendașilor străini.

Nainte de a încheia, aflu rezultatul alegerii colegiului II de cameră. Peste tot locul s'au ales numai liberali, singur N. Filipescu a fost ales dintre conservatori, fără contracandidat.

Iată alegerile col. II, pe județe:

Ilfov (București) au fost aleși liberalii: G. Asan, I. Saita, dr. I. Radovici, N. Coculescu, E. Ionescu, Pompiliu Eliade, C. Banu, I. Nădejde, dr. N. Angelescu.

Argeș: Ioan Purcareanu, N. Micescu, liberali. Bacău: E. Baroni, dr. D. Patrașcu, D. Lecca, liberali.

Botoșani: Dr. D. Goilav, R. Savinescu, liberali. 1 balotaj. (Aici dl Iorga a primit 179 voturi, față de Al. Șmelț, lib., care a avut 360 și conser. V. Ionescu, care a avut 274).

Buzeu: C. Teodorescu, liberal, V. Filotti, conser. Brăila: N. Petrescu, P. Bancotescu, I. Sasu, lib. 1 balotaj.

Covurlui: Al. Ignat, Z. Filotti, Ap. Papadat, lib. Dâmbovița: I. Brătescu-Voinesti, lib.

Dolj: G. Gârieșteanu, M. Ciocazan, N. Romanescu, T. Isvoranu, liberali.

Dorohoi: I. M. Tețcanu, lib.

Fălciu: Al. Rășcanu, I. Dobreanu, lib.

Gorj: N. Frumuseanu, lib.

Ialomița: S. Niculescu, liberal.

Iași: C. Stere, G. Panu, G. Mărzescu, T. Vasiliu, liberali și N. Iorga, independent. 1 balotaj.

Muscel: I. G. Ghica, liberal.

Mehedinț: T. Băbeanu, liberal, dr. Gruescu, conservator.

Neamțu: A. Maxim, liberal.

Olț. N. Marinescu, lib.

Prahova: I. Ionescu, N. Nedelcovici, Ing. Gheorghiu, P. Panțu, lib. 1 balotaj.

Putna: I. Poenariu, I. Dimancea, A. Morosin, liberali.

Roman. V. Morțun, dr. Turcanovici, Al. Mustea, liberali.

Romanați: N. Demetrian, lib.

R. Sărat: C. Lupescu, lib.

R. Vâlcea: N. Zugrăvescu, lib.

Suceava: St. Ion, lib.

Teleorman: I. Procopiu, I. Berindei, N. Racotă, liberali.

Tutova: G. Dragu, D. Constandache, L. Bistrițeanu, lib.

Tecuciu: N. Pellin, lib., 1 balotaj.

O carte de mare însemnătate.

Dl dr. *Leonida Colescu*, șeful serviciului statistic dela ministerul domeniilor, ne-a trimis zilele acestea o carte d'o rară însemnătate: în ea arată propășirea ce a făcut-o România, pe toate terenurile, în cei 40 ani de domnie ai regelui Carol I.

Cartea aceasta este rezultatul unor studii și cercetări întinse și a unei munci din cale afară obositoare; noi trimitem autorului omagiile noastre pentru bucuria ce a făcut neamului românesc dând această oglindă fidelă despre propășirea României, propășire care pe noi ne umple de bucurie și de mari nădejdi în viitor.

Dăm mai la vale amănunte din valoroasa lucrare.

I.

Din lucrarea statistică a dlul L. Colescu rezultă că în 1866, semănăturile cuprindeau o suprafață de 2.230.600 hectare. Porumbul, care constituia și atunci elementul hrănitor de căpetenie al populațiunii se cultivă pe întinderea cea mai mare: 968.800 hectare, adică 43 la sută din to-

talul suprafeței cultivate. Grâul era ca și acum cereala de export prin excelență, ocupând ca la 750.000 hectare adică o treime din pământurile semănate.

Restul culturilor se compunea din: orz și ovăș, ce se întindeau cam pe 322.000 hectare; din secară, mei și hrișcă, care toate împreună nu ocupau decât 166.000 hectare și din plante uleioase (rapița și cânepa) semănate pe abia 22.000 hectare.

Este de notat că cerealele constituiau acum 40 de ani, ca și azi, cultura principală în terenurile muncite deși într'o proporție cu mult mai redusă ca acum. Pe atunci însă se mai află încă în plină înflorire o altă cultură: aceea a vitelor; pentru creșterea lor se cultivau fânețele și se lăsau pășunile pe o suprafață mult mai întinsă ca cea de azi. Pe la 1860 fânețele naturale ocupau peste 1 milion de hectare, însemnând ca proporție 8-35 la sută din suprafața țării; în 1905 ele acoperă o suprafață de mai puțin de jum. milion hectare, deci proporția este redusă la 3-8 la sută din întinderea totală. De asemenea pășunile statornice care acum 45 de ani se întindeau peste 3 milioane hectare, adică cam a patra parte a țării, sunt acum reduse la 1 mi-

lion hectare, reprezentând abia a 12-a parte a teritorului.

Extenziunea mare a fânețelor și pășunelor, care la începutul deceniului al 6-lea din secolul trecut ocupau nu mai puțin de 4 milioane hectare în raport cu 2 și un sfert milioane hectare de semănături, indică în mod concret caracterul încă pastoral al economiei agricole de atunci.

Cu toate acestea creșterea vitelor formă încă o ocupațiune prielnică și însemnată.

Vitele constituiau acum 40 de ani un articol important de export. În anul 1866 s'au exportat din țară animale, produse animale (piei, păr, lână, oase etc.) și fabricațiuni din produse animale pentru suma de lei 27.657.000 reprezentând 24 la sută adică aproape un sfert din totalul valorilor în comerțul nostru de export.

Valoarea cerealelor exportate era, bine înțeles, mult mai mare. Statistica comerțului exterior din 1866 arată un export de 547.608 tone cereale și rapiță, în valoare de 79.823.000 lei noi, adică 42 la sută din suma totală a exportului României.

Cantitatea grânelor ieșite din țară la 1866, ne însemnată în raport cu comerțul ce se face azi, era determinată de recolte.

Fluidul-Universal

Magazin principal: Farmacia lui Török József, Budpest, Király-utea 12 și Andrássy-ut 25 precum și în cele mai multe farmacii.

vindecă podagra, reuma, catarul (troacna) și influența, tot felul de dureri de mâni, picioare, spate și șele iscate din răceală, mănăcirimea, durerea de măsele și cap. Recrează și întărește muschii și nervii, ceea-ce documentează număroasele epistole recunoscătoare sosite dela medicii și privați. O sticlă de un deți costă 1.50 fil., trei bucăți să trimit franco; 6 sticle mici de probă costă 3 coroane; 12 sticle franco 5 coroane. o o o o o o o o o o Să trimit pe lângă ramburs „Vörös kereszt“ (crucea roșie) Temesvár poștal prin FARMACIA

Vaslui: N. Filipescu, conservator.
Vlașca: C. Dinulescu, N. Bălănescu, lib.

Mai sunt alegerile col. III. (țărănesc), cari de sigur vor fi în favorul liberalilor.

Se rușinează și ei!

Sălbătăciile ce au săvârșit kossuthiștii Vineri în dietă a rușinat și pe câțiva dintre unguri.

Astfel, iată ce mai scrie »Az Ujság« de ieri:

Galeriile dietei erau agitate. Oare ce va fi, dacă deputatul Vaida totuș va veni la ședință? E sigur, că trebuie dat din nou afară. Dar cum, în ce fel? Nu se poate folosi încă odată scandalizarea și furia momentană. Așa ceva numai odată are loc. Și bărbatul înșelat numai întâia-ora omoară pe nimicitorul vieții sale familiare.

Acuma ori, ori. Ori îl bat de moarte pe Vaida, ori nici nu-l bagă în seamă. Orice altă purcedere ar fi de răs. Ori poate ar fi mai bine să puie inspecții pe la intrări d'alde Somogyi Aladari! Nu trebuie dat afară Vaida, ci nu trebuie lăsat să intre.

Na fost trebuință de nimic. Alexandru Vaida a rămas acasă. (Peste tot e bine, dar mai bine-i acasă). În locul lui și au făcut intrarea toți naționaliștii și un incredințat de al lor a adus la cunoștința dietei vătămarea dreptului de imunitate a lui Vaida. A învinuit pe rând și cu numele pe acei domni deputați, cari au pregătit și au forțat fuga lui Vaida și a învinuit pentru că nu i-au ținut parte și pe președintele și pe chestorul (mai marele peste rândul dietei).

Iuliu Maniu a cerut dela dietă, să pretindă raport dela comisia de imunitate la termen fixat. Această cerere i a respins-o majoritatea.

Trebuie să mărturisim, că bunul gust și sentimental de dreptate n'a pierit cu totul din cameră. În toate partidele s'au aflat de aceia, cari au votat pentru cererea naționaliștilor. Dar se înțelege, s'au aflat puțini. Bunul simț e în minoritate.

Căci nici vorbă: s'a vătămat dreptul de imunitate. S'a vătămat grav. Că pe drept, ori pe nedrept, corect ori în corect, e altă întrebare. Aceasta s'o stabilească comisia de imunitate adecă pe baza propunerii ei să decidă camera. Că în ce fel va hotărî, se poate ști dinainte.

De ce a trebuit așadar să se respingă cererea de a se spune la termen fixat cece ar fi spus-o chiar momentan? Sunt anume condiții preveni-

toare când e să se facă dreptate, cece nici un popor cult nu tăgăduiește. Chiar și osânditului la moarte îi fac o zi bună înainte de a-l spânzura.

Dar cine a spus, că în parlamentul nostru sunt numai oameni din Apus?

Dintre domni acuzăți s'a ridicat unul și altul, dar numai ca să îndrepteze spusele și să-și arate bădărănia. Nu s'a ridicat nici unul să spună: și eu sunt de părere, ca onorata cameră să judece cât mai repede purtarea mea. De bună seamă dacă s'ar fi aflat om cu bun simț între ei așa ar fi făcut. (Nici unul n'a purces astfel).

Al dracului greu lucru poate fi nobilitatea aia. Dar e nespun de ușor a câștiga mărime ieftină și a cămătui popularitatea.

Și președintele a îndreptat, a îndreptat tot felul de proceduri. În loc să fi spus verde și cu bărbăție:

— Da, am suspendat ședința, am suspendat-o de-adreptul, pentru că am știut ce are să urmeze. Cum să nu fi știut? Doară și eu am fost odată patriot cu gura mare și ușor de picioare. Și da, am voit, ca să nu se întâmple în ședință, ci în pauză scandalul, dacă peste tot va fi să se întâmple scandal.

Aceasta ar fi fost vorbă la loc și cinstită. Dar cine aude la noi de acestea?

E numai de o zi două consilier intim și deja...

Revista ziarelor.

»Magyarország« scrie:

»Fără a fi introduși în secretele tratatelor transacțiunii îndrăznim a afirma pe față și cu cea mai mare probabilitate prognoza, că nu va fi transacțiune. Cauza e foarte simplă; cum ar putea primi parlamentul ungar, nu primește camera austriacă și o astfel de transacțiune, pe care ar primi-o parlamentul austriac nu poate primi camera ungară. Guvernele știu lucrul acesta destul de bine și deoarece iau în considerare dispoziția proprietarilor camere, nu pot cădea de acord. În zadar încep totdeauna dela capăt lucrul; în zadar trec la amănunte și se întorc iară la punctele generale de vedere: diferențele nu se pot aplana. E și greu a ajunge la înțelegere pornind dela două principii cu totul diferite.

»Guvernul maghiar stă pe baza principiului independenței economice a Ungariei, iar guvernul austriac pledează pentru comunitatea economică. Ungaria se sprijinește pe baza legală, care îi asigură libera dispozițiune, iar Austria pe faptul, că pactele vamale încheiate cu străinătatea consideră cele două țări în afară unite economiceste«.

»Nici n'ar mai trebui să se continue aceste pertractări; și așa e muncă zadarnică... Presupunem despre guvernul nostru, că numai de aceea continuă tratativele, ca să dea dovadă despre bunăvoința sa și să arate, că la încheierea transacțiunii ei nu poartă nici o vină«.

»Aceasta, adevărat, este tactică foarte frumoasă și din punctul de vedere politic e foarte cuminte și necesară. Numai cât exclusiv din tactică nu trăiește țara«.

Parcă întreaga politică a guvernului și a coaliției n'ar fi numai tactică. Și n'ar fi tactică goală și scrisele întregii prese coalicioniste.

»Nu e permis, continuă articolul, să ne speriem de ce va urmă, dacă nu se va încheia transacțiunea. Ce va fi atunci? Va fi o stare fără pact vamal, fiecare parte având mână liberă. Față cu orice țară poate ar produce îngrijorare situația aceasta, numai față cu Austria nu! Pentru că cu Austria nu se poate încheia pact bun; e mai bună așadar situația fără pact, decât cea cu un pact rău. Și suntem ferm convinși, că dacă va veni o astfel de situație, va fi mare groaza, dar nu la noi, ci în — Austria. Așa, că dacă situația aceasta se va susține câteva luni și noi am combate cu reforziuni energice orice atac economic austriac, atunci — putem încheia și un pact bun. Până atunci însă nu«.

»Datorința guvernului nostru acuma este, ca să revină la punctul de vedere al lui Kossuth, expus în Martie, să se năzuiască a se convinge în scurt timp, dacă e speranță pentru încheierea pactului, și dacă nu e, să constate imposibilitatea transacției. Și după ce a constatat acest lucru, să-l lase acolo pe austriaci, ca sf. Pavel pe români«.

Ei, vom vedea ce are să facă guvernul coaliției!

»Budapesti Hirlap« publică două apeluri, unul despre înființarea unui partid democrat radical și altul despre intrarea în grevă a secerătorilor, introducându-le cu un comentariu, din care reproducem următoarele:

»Trebuie să sulevăm două lucruri din publicațiile acestea. Unul este cinismul, cu care mărturisesc, ba chiar cerșesc, că Viena e cu ei. Viena îi sprijinește. Dacă le-ar succeda planul, desigur ar putea recurge împărăția sfetului Stefan la ministrul ei de interne, care ar fi Kristoffy, care să-i permită Ungariei schimbarea numelui pentru 50 de creștari în Țara Vienei. Al doilea lucru, pe care trebuie să-l sulevăm, este tonul, în care glăsuiesc actele înființării partidului. Ei se numesc ilamura națiunii, deși merg în luptă tocmai în contra națiunii«.

— »Dar din acest punct de vedere, zice dl L. Colescu, — trebuie să constatăm că începutul erei nouă, ce se deschidea în Cartea Neamului Românesc, se înfățișa în condițiuni rele de tot. Țara nu scăpase bine de influența anului dezastruos 1865, în care agricultura, împedicată de frământările sociale și de așezarea noilor proprietăți, s'a încheiat cu o reducere mare a sămănăturilor și cu o producțiune mult mai inferioară; din nenorocire ea se izbește în anul următor, 1866, de o recoltă mai proastă care negreșit a lărgit și mai tare golurile lăuate, mărind lipsa, provocând sărăcia și mizeria.

Cu o producțiune mijlocie de hectar de 8.6 hectolitri de grâu 6 hl. de porumb, 8 hl. de orz și ovăș 1 hl. de mei, este sigur că erau să fie îndestulătoare cantitățile străne.

Forțele productive ale României s'au dezvoltat foarte repede. Astfel constatăm, din datele statistice ale lucrării dlui L. Colescu, că producțiunea agriculturii se îndoește până la 1896 și de aci încolo crește mereu în chip simțitor; cultura grâului sporește cu 161 la sută, orzul și ovășul cu 280 la sută, porumbul cu 204 la sută.

Suprafața sămănăturilor a devenit odată și jumătate mai mare, iar recoltele s'au înmulțit și mai tare. Recolta grâului, spre pildă, a crescut cu o gradățiune puternică; s'a îndoit în 20 de ani s'a întreit în 30 de ani, s'a încincit în 40 de ani. Porumbul a suferit câțiva ani de restriște; cu toate aceste și recolta lui s'a întreit și împetrit în acelaș interval; orzul și ovășul ca și grâul au progresat repede, așa încât în general putem spune că forțele agriculturii noastre s'au des-

voltat într-o progresiune mult mai energică decât poporațiunea.

Cea mai extraordinară expansiune este însă aceea a petrolului. Fără nici o însemnătate în primii ani, necunoscută și necercetată, această bogăție naturală a subsolului român a început să se manifeste mai cu tărie pe la 1896, când producțiunea atingea abia 8.000 vagoane; după 4—5 ani s'a ridicat la 25.000 vagoane, în 1903 la 38.000 vagoane, în 1904 la 49.687 vagoane, în 1905 la 68.150 vagoane.

Intr'un viitor articol vom compara, după datele statistice culese de dl Colescu, situațiunea agricolă din 1866, cu cea din anul jubilar 1906, și vom trage concluziunile ce se impun.

POEZII POPORALE.

Foie verde, grâu-mărunt,
Pus-am gând și jurământ
Să mă pornesc la peșit
Că tu mândră m'ai urit,
Să pornesc și să peșesc.
Ție nu mă mai increz,
Că ș'asară te-am aflat
Cu altul șezând la sfat
I-ai așternut, s'a culcat,
De mine nici n'ai visat.

Măi bădiță, păr tăiat
Nu crede că te-am lăsat.
Câte doruri m'au mâncat

Eu pe toate le-am uitat
Infocatul tău de dor
Nu-l pot uita până mor.

Bădiță dragostea ta
Până mor n'o pot uita,
Pare-mi rău și-mi bănuiesc,
Că nu pot să te 'ntâlnesc,
Pare-mi rău și mi-e bănat
Pentru ce te-am sărutat
De n'am stare 'ntr'al meu sat.

Ș'asară am fost la iubit,
Dumnezeu mi-a rânduit:
Intr'o groapă cu urzici,
Când era la sărutat
Nu puteam de scărpanat.

Drept a avut cine-a zis,
Că dragostea-i foc nestins
Că și'n mine s'o aprins
Și nime nu-l poate stinge
Numai badea când m'a strânge.

Arză-te, bădiță arză,
Lacrămile ce-am vărsat
De când tu bade-ai plecat
Le șterg cu năframă neagră
Ele pică jos pe iarbă
Jos pe iarbă unde pică
Iarba se uscă, nu 'nspică.

Culese de: George Șipoș, (Pilu-Mare.)

Toate ca toate, dar cuvântul de moarte al coaliției este democratismul. Este așadar natural, ca să tremure la auzul formării unui partid democrat radical.

»Pester Lloyd« ocupându-se în primul său articol cu plecarea regelui la Viena, deside pretextul șubred dat din parte oficioasă, că Maj. Sa a plecat să-și ia rămas bun dela fiica și dela nepoții săi, cari pleacă în Belgia.

De asemenea nu voiește să primească nici nemulțumirea regelui cu primirea, ce i-s'a făcut, de cauză a plecării, căci *regele nu demonstrează*.

Și cu toate acestea, continuă ziarul, este generală impresia, că în sfera tronului a intrat un element turbure. După ce constată apoi, că a lipsit în tot jubileul o notă ieșită din inimă, continuă astfel:

»A schimbat ceva în nepăsare iubirea națiunii către regele său? Nu, dar s'a făcut de curând obiceiul, ca să se manifesteze mândria bărbătească înaintea tronului«.

Oprindu-se la răceala dintre dinastie și popor, cearcă a află cauzul acestui fapt. Sulevând reforma electorală spune: aceasta zace în inu-nerec. N'au oamenii curajul s'o delătore. Menționează apoi chestia croată, a naționalităților, unde izbucnește un izvor de forță a țării și chestia militară. Pe urmă se ocupă cu situația guvernului.

»Kronstädter Zeitung« se ocupă în articolul prim de ieri și alaltăieri cu chestia Vaida, înregistrând cele întâmplate.

»Grazer Tagblatt« publică sub titlul »Abgeordnetenverknöbelung in Ungarn« (Scăluș în grumazul deputaților în Ungaria) următoarele:

»In acelaș cias, când în întreagă Ungaria se luau ultimele dispozițiuni pentru pompoasele sărbătoriri ale încoronării, camera deputaților a fost teatrul unei brutale scene de siluire. Peatra scandalului a format-o românul dr. Vaida, care Vineri întâia oară după luni de zile s'a prezentat iarăș în cameră, unde și numai prin prezența sa a adus într'o oarbă turbare capetele papricașe.

Ne aducem aminte în ce sta vina lui Vaida: cetise, la timpul său, în parlament o aprigă poezie de luptă, care biciuia în cuvinte aspre asupra naționalităților din partea despoților maghiari. Prin aceasta românul atinsese fără îndoială nervii maghiari în locul cel mai gingaș, acolo unde înflorește, nu trufia națională, ci megalomania hunică. — Dar deoarece despoții n'au ce-i face deputatului imun cu justiția lor medievală, Vaida trebuie să își pășască pe altă cale! Verdictul națiunii maghiare, stă, pe cum văzurăm Vineri, în decretarea celei mai înverșunate boicotări politice și sociale, în punerea în mișcare a pumnilor incleștați și a robustelor brațe asiatice. Am putea însemna aceste scene de vânzolare scurt sub titlul »Cultură orientală« ori »Dreptul pumnului — modern« — dacă nu tocmai ziua de astăzi ar fi aceea, care-ți trezește atâtea gânduri nu numai de trecut, ci și de viitor, — și naționalitățile vor face bine de aici încolo să și lege existența numai de propria-le putere«.

»Deutsches Volksblatt« din Viena, scrie în loc de frunte, în numărul său dela 8 Iunie următorul articol, intitulat »Politică hună«.

»Națiunea politică« maghiară și-a ridicat prin ședința de ieri a camerei un monument. Acest »monument« e însă un stâlp de rușine, care nu va putea fi șters prin nici un fel de osteneală, decât poate când va veni pentru toate țerile Coroanei sfântului Ștefan, ziua în care popoarele lor se vor împărtași de binefacerile culturii europene occidentale, ceace, după cum dovedește ședința de ieri, se va întâmpla foarte-foarte târziu. Dacă în acei indivizi cari formează actualmente majoritatea în camera ungară, ar fi numai un dram de simț de rușine și numai un pic de spirit modern, ei ar trebui, după cele câte au lăsat să se petreacă ieri, să caute să dispară cât mai degrabă de pe suprafața pământului, pentruca numele lor să treacă în domeniul uitării și nimeni să nu-l mai pomenească în veci.

Dar, după cât cunoaștem noi pe fiii adevărați și pe jidanii adoptați — copiii ai lui Arpad, ei, își vor inchipui, de sigur, că ei au săvârșit o mare și glorioasă operă de erou, când, călcând

în picioare și batjocorind cele mai elementare legi ale buneii cuviințe, l-au înjurat pe deputatul Vaida în modul cel mai ordinar și nemaipomenit, ba l-au silit cu forța brahială să părăsească sala. Ei au ținut să dovedească lumii că ultimii patru-zeci de ani n'au avut nici o înrăurire asupra lor, că sălbăticia moravurilor lor, că accesul lor șovinistic care se traduce în o intoleranță aproape de necrezut față de orice nemaghiar, fie el german, român, croat, sârb sau slovac, a ajuns la un grad, peste care nu mai este altul.

Scandaluri s'au petrecut în toate parlamentele și nu ne am oprî cu nici un cuvânt asupra acestui nou scandal dacă ar fi vorba numai de injurăturile cu cari l-au gratificat pe dl Vaida. Un om cu calitățile dlui Vaida, poate, în urma urmelor, să treacă fără nici o supărare peste epitețele de »porc« pe cari i-le dă unul și altul din hoarda kossulhistă. Ca reprezentant al unui popor care și-a păstrat și în cele mai critice momente credința față de dinastie numai rade poate de aceia care îl numesc trădător de patrie, pe motivul că luptă împotriva maghiarizării...

Până acuma s'au pus piedici și s'au pus în mișcare toate mijloacele ca să nu poată fi aleși deputați naționaliști. Acum se merge și mai departe, reprezentanților naționalităților, primejdioși pentru unguri, vor să le pună scăluș în gură și-i aruncă afară din parlament...

Ce se mai poate aștepta dela o țară care calcă în picioare însăși bazele constituționale și care proclamă, în locul ordinei — dreptul pumnului?*

NOUȚĂȚI.

A R A D, 12 Iunie n. 1907

— *Din cauza sfintei sărbători de mâne, Înălțarea Domnului, numărul proxim al ziarului nostru va apărea Vineri la orele obișnuite.*

— **Socialiștii creștini din Viena** au pus în cercul primăriei, în locul d-rului Lueger, candidatura lui *Wittek*. Liberalii au decis candidatura lui *Waber*.

— **Faptă vrednică de laudă.** Aflăm că prietenul și fostul nostru colaborator, dl *Petru E. Papp*, cu prilejul căsătoriei sale, în loc de invitări de cununie, a dăruit 100 coroane bisericeii din Pocola, iar pe seama țaranilor Iosif Gavruța, Mitru Avram, Mihai Moruț, Ioan Bolcaș, Vasile Birta și Petru Avram, toți din Pocola, a abonat »Tribuna« pe un an.

Dacă fiecare preot din Bihor ar dovedi față de credincioși atâtea interes și iubire, desigur că alte stări de lucruri ar fi în Bihor.

Cununia prietenului P. E. Papp va fi Duminecă, 16 Iunie, în comuna Bontășdi. Ii dorim toate fericirile.

— **Bebel**, șeful socialiștilor germani, după-cum scrie ziarul »Vorwärts«, zace greu bolnav.

— **Alexandru Vlahuță.** Sub acest titlu a apărut în numărul de Duminecă (137) al ziarului »*Budapesti Hirlep*« o critică asupra opului redactorului nostru, dr. *Dionisie Stoica*, despre activitatea literară a poetului Vlahuță. Dăm în traducere întreagă această critică:

»*Dionisie Stoica* a scris în limba maghiară o carte voluminoasă despre poetul și prozatorul român Alexandru Vlahuță. Autorul numește pe Vlahuță de cel mai mare poet în vîieță al românilor, pe lângă George Coșbuc. Vlahuță s'a născut în Moldova la 1859; a fost cel mai mic copil al preotului din Pleșești și după ce și-a terminat studiile cu strădanie a ajuns repede în șirul poezilor recunoscuți. Stoica ne face cunoscute cu multă conștiențiositate atât lucrările în versuri cât și cele în prosă ale lui Vlahuță și așa zicând ne arată în extras excelent fiecare lucrare a lui. Această amănunțime prea mare e în detrimentul unității și armoniei opului, dar cetitorul maghiar e cu atât mai bucuros, pentrucă

astfel cunoaște aproape toate operele lui Vlahuță, la cari astfel abia ar fi putut ajunge. Extrasul operelor, deși frumșetea lor poetică de sigur s'a pierdut în mare parte, ne face cunoscut în Vlahuță cu un scriitor interesant, profund și cu conținut. Din extrase strălucesc multe cugetări frumoase și caracterizări și în general autorul cărții ne conduce într'o astfel de lume sufletească a României, care până acuma în mare parte ne-a fost necunoscută. Până acuma a ajuns la noi numai vorba îngustelor pamflete politice și numai rareori câte o astfel carte, care să ne vorbească despre mișcarea sufletească de conținut mai nobil a românilor. Stoica a purces corect, că ne-a prezentat pe poetul român și noi vedem cu plăcere în literatura maghiară pe un spirit eminent al României. Astfel de tratat literar poate va ameliora relațiile dintre poporul român și maghiar. Notăm, că Stoica în opul său nu caracterizează numai activitatea și individualitatea lui Vlahuță, ci îmbrățișează întreagă literatura română și și pe reprezentanții ei distinși. Cartea e de 210 pagini și a apărut la Budapesta în tipografia »Pop Român«.

— **Ivanka Imre**, noul deputat kossulhist, ales în cercul Zircz, se scrie, că ar fi cheltuit 200 mii cor. pentru a-și asigura reușita. Afară de aceasta se afirmă, că ar fi promis diurnă de 600 cor. deputaților, cari i-ar veni într'ajutor, iar ca să fie primit în partidul independist ar fi promis 20 mii cor. Aderenții unuia dintre contracandidați, ai lui Kállay au înaintat petiție la curie contra mandatului lui Ivanka.

— **Groaznică erupție de nori** a avut loc alaltăieri asupra comunei Hidegszög, după-cum se vestește din Șopron, care a stricat toate drumurile. Grindina a făcut mari pagube în sâmbătă și fânațe într'o comună fulgerul a aprins casa unui econom, arzând 5 copii. Pagubele sunt enorme.

— **Se prăpădește țara!** Așa s'ar putea zice în fața datelor statistice asupra celor din urmă patru luni ale anului acestuia, în cari s'au născut 256.494 copii, dar cazurile de moarte întrec cu peste cinci mii.

Tot așa: pânăce în cele patru luni dela început ale anului trecut au emigrat din Ungaria 63.927 inși, în aceleași luni din anul acesta au emigrat 77.329 inși, va să zică cu 13.402 mai mult.

Cine-și bate însă capul cu mizeriile acestea? Miniștri sunt ocupați cu planuri de legi cari țin-telesc la maghiarizarea nenorociților ce n'au apucat nici drumul spre America.

— **O întâmpinare.** Ni-se cere să publicăm următoarele: în numărul 116 de datul 7 Iunie a. c. st. n. a apărut în mult prețuita foaie »Tribuna« o notiță despre »moartea unui harnic conducător« care notiță pe lângă mistificarea adevărului, mai atentează și la onoarea și buna reputația a unor harnici tineri. Vin prin epistoala de față a vă ruga ca să binevoiți rectifica aceea notiță, în următorul mod.

Informatorul D-voastră nu au fost, nu este și nici va fi membru al corului nostru.

Răposatul Ioan Veselin, nu a fost înființatorul corului nostru, ci simplu conducătorul acestui cor, având față de comună bisericească acest de-obligamânt.

La înmormântarea susnumitului conducător din 28—30 membri, au luat parte 20—24 cu un conducător și nu la invitarea nimăru, ci din tristă datorință față de răposatul conducător.

Nu știu de unde au putut lipsi 34 membri, căci corul mixt nu constă din mai mulți de 45—50 membri, care cor însă nu a avut nici un de-obligament moral față de răposatul conducător.

Conducătorii actuali sunt tineri foarte morali, pe cari nu cred să-i fi văzut prin birturi.

Nu numai conducătorii, ci nici membrii corului nu iau parte la pomene. De unde vine imputarea că numai pentru bani și beutură participă la înmormântări? *Broșteni*, la 11 Iunie st. n. 1907, cu distinsă stimă: *Petru Alexiu*, paroh.

— **Esundare în Bihor.** Ni-se anunță din Oradea-Mare, că în urma ploilor Crișul în multe locuri a ieșit din alvia sa făcând mari pagube. Crișul-negru, care curge în apropierea Be-

* Pentru cine ar voi să procure această lucrare notăm că autorul, dl dr. Dionisie Stoica, mai posedă un număr restrâns de exemplare. Prețul unui exemplar costă 3 coroane.

ului a esuat în comuna Negru, care a fost lăsată de locuitori. La Poiana apa a umplut în hotarul. În Oradea-Mare Crișul repede a scut mai multe poduri și stâlpi electrici. Comuna Săbolciu, Săcădat și Fugi zac sub apă. În urmă din urmă s'au dărâmat până acum 21 de case. Locuitorii au scăpat cu ajutorul luntrilor. Căminul a spălat toate sămănăturile, pe unde a mers. Pagubele sunt mari.

— Clovis Hugues, scriitorul și politicianul francez, a murit în etate de 56 ani. Deja în vârstă de 18 ani s'a apucat de ziaristică și în vremea aceea a scris articoli atât de pătimiși, că a fost pedepsit la 3 ani temniță și 2 mii franci. După aceea a ieșit din temniță a continuat cu articolele agitatorice în ziarul »La jeune Republique«. A dușinat apoi cu un ziarist bonapartist, pe care l'a omorât în duel. A fugit în Neapol apoi, ca să nu fie închis. Dar s'a întors nu peste mult și a prezentat de bunăvoie înaintea tribunalului. A devenit apoi deputat radical intransigent. A fost orator de prima forță. Nevastă sa, vătămătată fiind de un scriitor, l'a împușcat cu revolverul. În prezent era deputat al orașului Paris. A scris patru volume mari de poezii.

— Tațiana Leontiev revoluționara rusă, care a ucis pe privatierul Müller din Paris, cât a fost internată în pușcăriia din St. Johann n'a voit să creze nimic. Deoarece purtarea ei din urmă a influențat rău și pe ceilalți prizonieri, direcțiunea temniței a strămutat-o într'o celulă separată, unde Tațiana se ocupă mai mult cu cetitul. În inima ei s'au plămădit simțeminte răzbunătoare și cu personalul temniței se poartă în mod provocător. De părinți nu mai vrea să știe.

— Aviz! Se aduce la cunoștința tuturor, cari au semnat acții la înființându-l Institutul de credit și economii »Drăganul« din Beiuș, că adunarea constituantă — cu ordine de zi fixată în § 154 din art. de lege XXXVII din 1875 — am defipt-o pe 26 Iunie 1907 st. n. a. m. la 10 ore în sala cea mare din ospătăria opidană.

În interesul constituirii sunt rugați toți acționarii, ca după putință în persoană, ori prin plenipotențiat să se prezinte la această adunare.

Aviz separat s'a trimis la adresa fieșterăruia acționar. Beiuș la 4 Iunie 1907 st. n. Fondatorii.

— Teatru electric. Pe strada Boczkó, peste drum de »Boul roșu« a sosit teatrul electric al lui Winkler. Acest teatru e un cinematograf american, renovat. În tot locul a avut cel mai mare succes, la Paris în anul 1900 a fost distins cu Grand Prix. Producțiunile se fac după cel mai nou metod. În Ungaria aici se poate vedea pentru prima oară.

Tablouri liniștite, asupra ochilor au un efect plăcut.

Curentul electric e condus de mașinăria proprie cu aburi care are o putere de 20 de cai.

Reprezentății zilnice, cu cel mai mic preț de familie.

Programa: Mercuri și Joi 12—13 Iunie st. nou. 1. Sosirea unei primadone (colori). 2. O schimbare neplăcută. 3. O haină provizorie. 4. Ciorapii de bal. 5. Oaspele neplăcut. 6. Cătar fără sfârșit. 7. Flori vii (colori minunate). 8. Glasul conștiinței. (emoționant). 9. Copilul ca ingerul păcii (emoționant, din vieață). 10. Găina cu ouăle de aur (colori adm.).

Repertuar bogat. Dumineca dela 3 oare după prânz până la oarele 11 noaptea. În celelalte zile se încep reprezentățiile dela oarele 8 și 9 seara. Prețurile: locul I: 60 fil., locul II: 40 fil., locul III: 20 fil.

Solicită cu părtinire on. public cu distinsă stimă Winkler Lambert, proprietar.

Mașini și filme totdeauna în mare asortiment se află de vânzare la proprietarul.

— Knize István, măiestru de arme cu diplomă, în Arad, în sala de tir din pădurița orașului, primește reparația a tot felul de arme, face paturi de puști și lamite pe lângă prețuri moderate și garanție.

— Nefericire. Pentru cine e robit cu totul de patima beției, un medicament neîntrecut, ce poate să-l împiedice și desvețe dela aceasta patimă dis-

trugătoare și omoritoare de viață prețuește foarte mult. Atragem atențiunea asupra inseratului farmacistului Frankl Antal din Seghedin, ce-l publicăm sub titlul »Am fost bețiv.«

Ultime informațiuni.

Alt scandal mare în dietă.

— Raport telefonic din Camera ungară. —

Interpelarea lui V. Goldiș. — Scandalul kossuthiștilor. — Era să-l dea afară și pe Goldiș. — Președintele ține parte păcătoșilor. Goldiș apără dreptul de asociare și libertatea presei. — Ordinea de zi.

Budapesta, 12 Iunie, orele 5. Azi iar a fost scandal mare în dietă. Și anume cu prilejul interpelării deputatului român V. Goldiș.

Se știe că ieri dl Goldiș înștiințase că va interpela azi guvernul în chestia nedreptății săvârșite față de măiestrii zidari, cari au secția lor în organizarea muncitorilor, secție pe care guvernul a dizolvat-o.

Deputatul Goldiș și toți naționaliștii văzând în acest fapt violarea dreptului de asociare s'a ridicat cu putere împotriva ministrului Andrassy, care în felul acesta își bate joc de legi și de oameni.

Abea s'a ridicat și a început să vorbească, kossuthiștii peste cari par că a dat turbară, au început să urle ca scoși din fire, strigându-i:

— Afară, mișelule! Dute la socialiști! Trădătorule!

Și așa mai departe, încât nu putea să încheie o singură frază, fără a fi întrerupt și fără a fi înzultat.

Indignați, deputații români au protestat, cerând ca prezidentul să facă rânduială, să îndrume la ordine pe păcătoșii cari în felul acesta zădărnicesc drepturile deputatului naționalist de a chema la răspundere pe guvern pentru fărădelegile ce săvârșește.

În loc de a-i liniști însă pe unguri, președintele amenință pe unii dintre români, strigându-le că dacă nu tac, nu numai îi va îndruma la ordine, dar pentru nesupunere îi va da în cercetarea comisiei de imunitate.

Purtarea asta a președintelui revoltă întreg partidul național.

Abea se face în sfârșit puțină rânduială și Goldiș continuă a veșteji cu asprime purtarea lui Andrassy, dușmanul libertății de asociare și de întrunire.

Kossuthiștii iar încep sgomotul lor drăcesc, strigând că nu vor să-l asculte pe Goldiș, ci să tacă din gură!

Scandalul este așa de mare, încât în cele din urmă președintele se simte îndemnat a suspenda ședința.

Nici după ce s'a redeschis ședința, Goldiș nu s'a lăsat înfricat, ci și-a desvoltat până în capăt interpelarea, la care contele Andrassy n'a răspuns însă nimic.

S'a intrat apoi în ordinea de zi, discutându-se proiectul lui Kossuth, privitor la căile ferate ungare.

Croații combat din răspuțeri acest proiect, făcând contra lui formală obstrucție. Sunt gata să vorbească în contra 20 inși, toți în limba croată.

M. Sa despre cazul Vaida.

— Știre telefonică. —

Budapesta, 12 Iunie.

»Fremdenblatt«, organul ministerului de externe din Viena, publică o telegramă din Budapesta. Se spune întrânsa, că nainte de a pleca, M. Sa primind în audiență pe primul ministru Wekerle, i-a cerut acestuia raport amănunțit despre selbătițiile săvârșite în ședința de Vineri a dieței contra deputatului român dr. Al. Vaida, precum a întreat pe primul ministru și asupra părerilor ce le are asupra acestui scandal și cum va procede în fața hotărârilor pe cari le va aduce comisia de imunitate.

În cercurile politice cele publicate de ziarul vienez care, se știe, este jurnalul Curții, face mare senzație.

În același timp la clubul naționalităților a sosit azi o telegramă din Viena, în care se spune că M. Sa a ordonat cancelariei Sale ca îndată ce va sosi dela Budapesta știre despre cele ce se petrec în afacerea Vaida, să i-se raporteze fără amânare.

Pentru Vaida.

București, 12 Iunie. Studențimea universitară din București pregătește un protest energic în contra procedării deputaților unguri față de inimosul deputat român Al. Vaida-Voevod; protestul va fi trimis presei europene.

Economie.

Sămănăturile în România. În urma ultimelor ploii, starea sămănăturilor s'a îmbunătățit în mod simțitor în România.

Mai cu seamă în județele din Moldova sămănăturile sunt foarte frumoase.

În unele județe chiar porumbul a crescut de jumătate metru.

În schimb, în unele județe din Muntenia și în special în Vlașca și Teleorman, a plouat foarte puțin, așa că sămănăturile sunt foarte proaste.

În general producțiunea agricolă din anul acesta va fi cel puțin mediocră.

(»V. Națională«.)

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Budapesta, 11 Iunie 1907

INCHEEREA la 12 ORE :

Grâu pe Oct. 1907 (50 kg.)	10:30—10:31
Secară pe Oct. 1907	8:40—8:41
Orz pe Oct. 1907	7:08—7:09
Ovăs pe Mai	— — —
Cucuruz pe Iulie 1907	6:06—6:07

INCHEEREA la 5 ORE :

Grâu pe Octomb. 1907	10:34—10:35
Secară pe Oct. 1907	8:78—8:79
Orz pe Oct. 1907	7:12—7:13
Ovăs pe Mai	— — —
Cucuruz pe Iulie 1907	6:97—6:98

Poșta Redacției.

Giulița. Ne vom ocupa într'un număr cu petiția părintelui German.

I. Palconi, Luncani. Tabele de cubicat nu avem. Nici ungurești nu se află în oraș, la nici o prăvălie.

G. Bălțeanu, inv. Nu ne scrii ce anume fapte rele a săvârșit.

lablanița. În numărul viitor o să ne ocupăm de faptele rușinoase ale acelor nevrednici!

George Nelegoci, mașinist. Hondol. Nu se află în broșură.

Iosif Adam, Greovaș. Ce a apărut în volum nu se poate publica în foi.

Redactor responsabil Ioan N. Iova.
Editor-proprietar George Nichin.

O văduvă de preot în etate de 48 ani se recomandă ca econoamă la vre-un preot sau învățător în etate, pe lângă condițiuni favorabile.

A se adresa la *Vasiliu Dan*, Kocsuba (u.p. Tenke).

Anunț.

Un absolvent al cursului de notariu află momentan aplicare la subscrisul. Salar lunar 90 Cor.

Kudzsir, (Cugier) în 8 Iunie 1907.

Cu toată stima:
Procopiu Herlea,
notar comunal.

Cel ce dorește a avea
RACHIE

ieftină,
FĂRĂ CĂZAN

acela să-și procure dela comerciantul
Radovan Popovits, în Ujvidék,

CARTEA
din care poate învăța cum să facă toate răchiurile și cum manipularea vinurilor.

Prețul acestei cărți e 6 cor.

Tot așa vând materialul necesar cu praf cu tot.

Prețul pentru 100 litre 8 cor.

Avis.

Se atrage atențiunea acționarilor dela „SEN-TINELA” să nu uite a trimite până la 1 Iuliu 1907 declarațiunile de opțiune la emisiunea nouă de acții a 106 cor., având a plăti numai 36 cor. până la 1 Septembrie 1907. După 1 Iuliu 1907 se pot face subscripțiuni de acții numai cu 110 cor. de acții. La cerere se trimite prospect celor interesați.

Satul-nou, Mai 1907.

„SENTINELA”
institut de economii și credit
ca societate pe acții.

Veritabila alifie de plante ▶▶▶ pentru rane! ◀◀◀

Cea mai bună pentru orice rane cât de vechi, umflături, reumă și alte atacuri. Prin efectul alinător ce-l are trece ori care alta preparație.

Prin încercarea de mai mulți ani este recunoscută de escele nță și mulți oameni sunt recunoscători acestei alifii de plante, recăpătându-și sănătatea.

În ori și care casă este indispensabilă ca doftorie de casă.

Singura provăzută cu marca »Mântuitorul«, este veritabilă.

Se poate căpăta în farmacia la »Mântuitorul«, a lui

Lukács Ferencz

■ — ■ în MAKÓ. ■ — ■

Prețul unui borcan 1 cor. 50 fil. La comanda de 3 borcane, câte 1 borcan costă 1 Cor, 35 fil.

Cântarea înaltă sufletul!

GEORGE DIMA: Cele mai frumoase condițiuni de caracter bisericesc și lumesc pe cântare și pian, coruri mixte și de bănu etc. ale acestui măestru al muzicii au apărut H. ZEIDNER în Brașov. Catalog gratuit.

În aceeași librărie este un sortiment bogat cărți literare românești, de unte pentru scris și desemn, deposit de hârtie despre aceste se află catalog, care se trimite gratuit.

Pentru bărbați și femei

în caz de curgere acută și cronică menstrual cel mai sigur este

capsulele Sani

lucru adeverit deja. O cutie (100 bucăți) costă 6 cor., alăturându-se și o broșură privitoare la folosire. Cu mandat poștal.

Pentru slăbire și impotență, singurul medicament sigur sunt capsulele de putere ale lui TIMKÓ. O sticlă 10 cor. Trimite

Farmacia „Magyar Király”

Budapest, V., Marokkói-utca 2. Tr.

Pentru economii!

„Peronospin” mijloc aplicat cu cel mai mare folos în contra peronosporei, la stropirea viilor. Nedeadământat cu mult mai bun și mai ieftin este în folosință »Peronospin-ul«, decât peata vânăta. Cu »Peronospin-ul« stropind via, 1 hectolitr vine la 50 fil., pe când cu peatra vânăta 1 cor. 60 fil., fiind peatra vânăta astăzi foarte scumpă. Ca fieștecare proprietar de vie să poată căpăta numai veritabilul »Peronospin« dau favorul acela că deja la comanda de 8 pachete trimit francat.

Prin întrebuintarea »Peronospin-ului«, via va fi hotărât mai frumoasă, boabele de struguri mai mustoase și astfel roada de vin mai bogată. Experiența a dovedit, că prin folosirea pietrii vânăte, nu s-a ajuns aceste rezultate, — probabil pentru aceea, că piatra vânăta vorzește peste mătură frunzele și prin asta abstrage din puterea și sucul viței, ceea-ce înseamnă pierdere de putere. — Pravul de stropit al meu, face via mai plină de viață și mai asigurată contra boalei de peronosporă. »Peronospin-ul« ie deja de 6 ani în folosința cu rezultate foarte favorabile. Prețul unui pachet este 60 fileri. — Revânzătorii, comercianții capătă rabat corespunzător.

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și a cailor.

Vacile dau prin întrebuintarea pravului acestuia lapte mai mult și mai bun. De mare însemnătate este pentru ori-care econom a întrebuinta acest prav de îngrășare, căci prin aceasta s-a urcat valoarea, adică prețul vitelor, porcilor și a cailor. Prețul 60 fil.

Moartea cloșanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stărpirea acestora. Prețul 60 fileri.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuintarea pravului acestuia, găinile ouă mai mult ca de comun — chiar și în timp de iarnă, pe când altcum nu ne ouă, sau foarte puțin. Prețul 30 fil.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este că vitele, și porcii suferă mult de mâncărimea păduchilor, prin care mâncărime sunt reținuți în îngrășarea și dezvoltarea lor — ba chiar slăbindu-i, astfel încât în loc de a li-să ridica prețul, chiar perd din valoare. De aceea fiecare econom să întrebuinteze această unsoare — căreia îi e prețul 20 și 40 fil.

Extracte pentru prepararea rumului și a diferitelor liqueuri. Cine vrea să-și prepara rum și liqueuri foarte bune și ieftine, să întrebuinteze aceste extracte. Prețul pentru 1 litră 40 fil. Tot cu acest preț să capătă și pentru rachiu de prune, sliboviția, borovicka, de drojde, de bucate și altele.

Toate aceste se săpăta la **Cornel Demeter**, apotecar, Szászváros, Piața școalei nr. 38.

Înștiințare!

Am onoare a atrage atențiunea onoratului public, că

am deschis și am arangeat din nou

▶ **grădina mea** ◀

din Micălaca de pe terenul nou.

Recomand în atențiunea onor. excursioniști mai ales bucătăria mea ungurească, mâncările calde și reci.

În zilele de lucru și Duminica în grădina cântă lăutari din Arad excelenți.

Popicăria din nou renovată.

În localul meu plăcut, familiar servesc onor. vizitatori cele mai bune vinuri de deal și bere proaspătă din ghiețarie cu prețurile cele mai ieftine și prompt.

Solicitând părtinirea on. public

rămân cu distinsă stimă:

Lázár Péter,

restaurator în Micălaca nouă.

Antonie Karátsonyi

ARAD, Strada Hunyadi (colt).

băcănă sa bine asortată

cu tot felul de mărfuri și anume:

● droguerie, specerie și coloniale. ●

Prețurile cele mai moderate.

Sprijiți pe comerciantul român!

441.

Telefon 441.

La „Cănele negru”.

Bancă de școală

Mobile de școală

obilă modernă de biurouri
fabricare de instrumente gimnastice.

Catalog de prețuri gratuit și porto franco.

Cele mai bune coase pe lume
sunt coasele

„Bur” și „Japonez”.

Aceste coase sunt pregătite din
oțel Svedian și se trimit numai
cu garanția.

Fiecare bucată care nu convine
se schimbă gratuit.

Prețul coaselor: $\frac{75 \text{ cm.}}{1 \text{ fl. } 10 \text{ cr.}}$

80 cm. 85 cm 90 cm. 95 cm.
1.15 cr. 1.20 cr. 1.30 cr. 1.35 cr

Adresa exactă:

Grauer Mihály
Kőbánya 14.

Tot de acolo se pot procura
cele mai bune briciuri, preț
1 fl. 20 cr., 1 fl. 50 cr. și
2 fl. 50 cr

Pentru cei ce pățesc de supătură

Cea mai nouă invențiune de bandă
dăgu oes. și reg. brevitat pneu-
matic cu pelotă de cauciuc, cel
mai perfect în felul său alui KE-
LETI!

Oprește supătura cea mai mare
și vechie fără de a cauza dureri.

Prețul: pentru o latură 12 co-
roane, pentru amândouă laturile
24 coroane.

Mulțime de epistole recunoșcă-
toare din patrie și străinătate, dela
cei mai vestiți medici și profesori.

În institutul meu artistic pentru
dreptarea corpului, ce susține de
5 ani, pe lângă controlul unui
medic de praxă al orașului Budapesta, să pregătesc pe
lângă prețurile cele mai efine, cele mai perfecte instru-
mente tehnice, ca

picioare și mâni artificiale pentru cei
amputați.

Corzette și îndreptătoare pentru cei în creștere strămbă.

Mașini de proțit și umblat pentru ce,
ce suferă de
dureri de oasă, inchietauri, tuberculoză, boală englezească,
rheumă și gârbovire.

Lepători pentru pânteco și elorapi de cauciuc pentru
cărcei și convulziuni.

Damele sunt servite de femei.
Seracii, conform înțelegerii, vor plăti în rate.
Cereți gratis și franco catalog provăzut cu peste
3000 figuri.

KELETI J. fabricant de instrumente artistice igienice
BUDAPEST, IV., Koronaherczeg-u. 17—18

(În palatul claustrului ordinii monahal „Szervita”).
Fabrica: Bpest, IV. Koronaherczeg-u 14. — Întemeiată 1878.
— Correspondența în limba română. —

SCHWALB KÁLMÁN ÉS TARSA

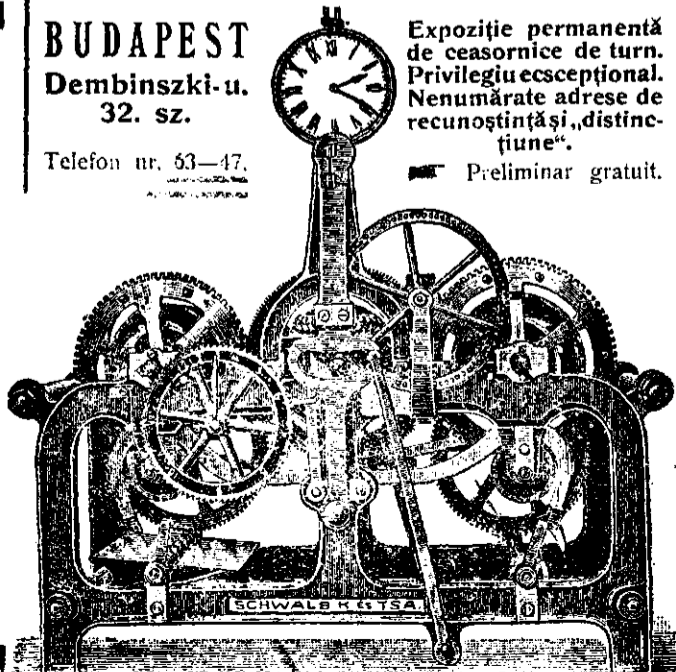
:: FABRICĂ DE CEASORNICE DE TURN ::

BUDAPEST
Dembinszki-u.
32. sz.

Telefon nr. 63—47.

Expoziție permanentă
de ceasornice de turn.
Privilegiu ecceptional.
Nenumărate adrese de
recunoștință și „distinc-
țiune”.

— Preliminar gratuit.

Am fost bolnav în totdeauna până ce
n'am folosit medicamentul
contra beuturii alui Frankl
Azi mă în torc cu scârbă dela ori
ce beutură spirtuoasă. K. M. casa p.
Acest medicament n'are nici gust, nici
miros. Se poate pune în ori și ce beu-
tură spirtuoasă. Sănătății nu-i stricăcios.
Un flacon întreg 5 coroane. Acest me-
dicament nu se poate procura și nu se
poate căpăta nicăiri, decât în farmacia
lui

FRANKL ANTAL
(Szeged, Felsőváros
nr. 20)

Iun. Hepp Gyula

LIPPA.

Recomandă asortimentul lui de diferite
pieluri, anume opinci recunoscute
de locuitorii români din ținuturi veche.

FIRMA FONDATĂ LA ANUL 1860.

Sanatoriul și hidroterapia

alui

Dr. RÁCZ ÖDÖN

NAGYVÁRAD, Szilágyi Dezső-utca nr. 7.

Telefon 639.

Deschii indecursul anul întreg pentru
bolnavi interni și externi.

Băi electrice. Hidroterapie, tratament electric, băi
de carbogen, de ecină și minerale. Tratament cu
aer cald, dulapuri de aburi, cură de nomol de
Pöstyéni. Băi de nomol de Franzesbad, cu no-
mol original. Impachetări cu nomol. Inhalatiuni.
Masaje cu vibrații. Cură de slăbire și îngrășare.

Se recomandă:

la nervozitate, istovire de ori ce fel, afecțiuni de
stomac, intestine, inimă, plămâni și organele res-
pirării, la reumă articulară și musculară.

Resultate escelente.

Supraveghiere permanentă medicală; prețuri ieftine,
Pensiune (locuință și alimentare) pe zi 3—5—7 cor.

Cu plăcere ofere prospecte și lămuriri

Dr. R á c z Ö d ö n
proprietarul și conducătorul institutului.

La Administrația noastră se află următoarele cărți de vânzare:

„La Roma” de Russu Siriann Cor. 2.—	plus 10 fl. porte
„Povestiri și schițe” de S. Secula 1.—	5 ”
„Nuvele” de Emil Zola Cor. 0.40	5 ”
„Școlarul declamator”	0.50 ”
„Stropi de rouă”	1.— ”
„Aur” Const. Hodoș	1.50 ”
„Telegrame” țară în 3 acte	0.30 ”
„Amicul Poporului” T. Vuiculescu	1.— ”

Jfj. Szöke Ferencz

Intreprindere de țiglarie și placă.

Szeged, Petöfi Sándor-sugár-ut 83.

Aduc cu onoare la cunoștința on. public
și a proprietarilor de casă, că în Petöfi
Sándor-sugár-ut nr 38, am deschis

CANCELARIE:

de intreprindere de țiglarie

Toate lucrările de branșa aceasta: aco-
perirea caselor noi, reparații cu alt ma-
terial, reparațiile acoperișelor stricate, le
executăm punctual.

Cea mai mare intreprindere de
felul acesta pe Alföld.

Planuri, oferte și modele, la dorință se
trimit gratuit.

Cu stimă!

Jfj. Szöke Ferencz, interprenor.

Telefon 615.

Telefon 615.

In atențiunea oamenilor străduitori!

Firma T. Szücs és társa Nagyváradon, Füzési-fatelep 3. sz. a., recomandă mașinăriile de mână în formă nouă și practice pentru fabricarea olanelor de ciment pentru acoperișe de casă se pot fabrica cu acesată mașină din amestec de ciment și nisip, țigle solide pentru acoperișe, prin care în ținuturi năsipose sau de pe lângă riuri năsipose, cu un capital mic se poate asigura un venit mare. Pentru fabricare în stil mai mare, cu plăcere ne ducem ca tovarăși cu mașinile noastre.

Arhitecții și domeniile și-le pot face în propria lor regie, fiindcă mașinile sunt portative și se pot instala ori unde.

Rugăm interesul publicului! și să binevoiască a cere informații personal sau în scris, dela firma de sus, unde se poate vedea modul de fabricare, țiglele gata și cum se construiește din ele coperișul.

La comandă ne rugăm să Vă provocați la acest ziar.

GEORG KAPFER

măestru de sculptură în piatră.

Temesvár-Fabrik, Andrassy-ut 16 și Versecz, cușca strada Rudsiț și Rathhaus.

și recomandă

magazinul de plăci de marmoră pentru mbr tot asemenea de

Monumente

atestat propriu

Având un magazin bogat, liferez mai ieftin ca ori ce concurență.

Recomandându-mă on. public, cu stimă

Georg Kapfer

măestru de sculptură în piatră

HOFHERR ÉS SCHRANTZ

Garnituri de triori cu aburi

cu presse late de paie și elevatoare,

Locomobile de benzin cu mașini de treierat

de ale lui HOFFER ÉS SCHRANTZ

Si tot felul de articli economici și tehnici.

Mașini de secerat și legat sistemul MG. KORMICK.

Reprezentantul general:

EDUARD KARNER

deposit de mașini, TEMESVÁR, oraș (Belváros).

Cancelarie: Strada Báthori nr. 1. Deposit: Erőd-u. nr. 5.

Unde se poate mai bine și mai ieftin cumpăra? **la MITA PERINACZ**

Unde se poate căpăta

Unde se poate căpăta

Unde se poate căpăta

Unde se poate căpăta

Cinei mai solid? Mita Perinacz.

Undei prăvălia lui Mita Perinacz? **în Pancsova**

Telegram-adres: PERINACZ Pancsova nr. 35.

toate lucrurile trebuincioase în biserică? la Mita Perinacz.
 baldahine, prapori, policandre, șfeșnici și candelă? la Mita Perinacz.
 steaguri trebuincioase pentru societăți a cântăreților? la Mita Perinacz.
 ciasuri pe pârte? la Mita Perinacz.
 ciasuri pentru buzunar, de aur și argint? la Mita Perinacz.
 cias bun pentru buzunar cu 5 coroane? la Mita Perinacz.
 lanțuri de aur, inele cercei și medalii? la Mita Perinacz.
 Șmuc pentru mirese? la Mita Perinacz.
 obiecte din diamant și Brilliant? la Mita Perinacz.
 farfuri de arjint și arjint de China? la Mita Perinacz.
 alte obiecte făcute de arjint și argint de China? la Mita Perinacz.
 icone rusece? la Mita Perinacz.
 mașini de cusut? la Mita Perinacz.
 oglinde de tot soiul? la Mita Perinacz.
 rate lunare? la Mita Perinacz.

Exarendare de pământ.

Edict de licitațiune.

I.

Bunul diecezei gr.-or. române a Aradului din hotarul

Comunei Cermei

campărat dela erezii lui Vászrhelyi Béla, constător din un complex extravilan de 573^{502/1000} de jughere catastrale, respective 833^{1002/1100} jughere mici de câte 1100 □⁰ pământ arător, fânat, țirsală și pășune, — se expune licitațiunii publice pentru esarendare pe termen de 6 ani cu începere dela 1 Octomvrie 1907.

II.

Exarendarea să face în întregul sau și în părțile mai mici de cel puțin 20—30 jughere mici de câte 1100 □⁰.

III.

Reflectanții au să-și însinue ofertele lor în scris direct la Consistorul diecezan gr.-or. român din Arad

până inclusive la 20 Iunie st. n. 1907,

în care oferte au se descrie și arate apriat și hotărât, la câteritor reflectează și câtă sumă oferă ca arândă anuală după jugher sau în întregul și să declare, că cunoaște condițiunile de exarendare și că să supun acelora, având totodată a depune la cassa Consistorială din Arad în bani gata sau în hârtii de valoare ca vadiu 10% dela suma oferită.

IV.

Ofertele intrate se vor da publicității în 30 Iunie st. n. 1907, în școala gr.-or. română din Cermei, nainte de amezii la 9 oare, când totodată se va ținea și licitațiune deschisă și verbală asupra acestei esarendări, susținându-și Consistorul dreptul liber de acceptare a ofertelor. La licitațiunea verbală asemenea este a se depune vadiu 10% dela prețul de esclamar.

V.

Condițiunile speciale de licitațiune sunt expuse pentru privire și studiere la Consistorul nostru din Arad și la oficiul parohial din Cermei.

Arad, la 4 Iunie 1907.

Comisiunea consistorială :

Gerasim Serb,
Ioan Georgia, George Feier.

Filială în T.-Recaș.

Filială în Buziaș.

Expositură în Toracul-mic.

„TIMIȘIANA“

institut de credit și economii
societate pe acții în Timișoara.

Anul întemeierii 1885. :::: Depuneri :: Cor. 2.500.000.
Capital de fond Cor. 600.000. Fond de rezervă Cor. 200.000.

Primește depuneri spre fructificare și dă deponenților 4½%, după depuneri peste 20000 cor. cu abzicere de 90 zile 5% interese netto. Darea de venit după capitalele depuse o plătește institutul separat.

Depuneri până la 5000 cor. se pot ridica și se plătesc fără abzicere. Depuneri și ridicări se pot face pe cale postaiă. și se expediază franco.

Escomptează cambii cu 6%—8% interese.

Tot asemenea, acordă credite hipotecare precum și amortizaționale în modul cel mai culant.

Direcțiunea institutului.

Cea mai bună

Harmonică

— din lume —

să poată căpăta cu prețurile cele mai eftine în
depositul de muzicalii ungurești a lui

REMÉNYI MIHÁLY

Budapest, Király-utca 58. Tr.

Mare magazin de violine, cimbalme, instru-

mente de suflat
din lemn și
aramă, har-
monii și forte-
— plane. —

Reparări și renovări se execută de măestrii specialiști repede și cu preț moderet.

Inzestrarea orchestrelor muzicale cu instrumente pe lângă cele mai eftine prețuri de fabrică.

Dobe pentru sate și cornuri de suflat.

Pentru fiecare instrument muzical să se ceară catalog separat.

Export în mic și mare în toate părțile lumii.

Exarendare de pământ.

Edict de licitațiune.

Bunul diecezei gr.-or. române a Aradului din hotarul comunelor

Sân-Petrul-Sârbesc și Igrış

în comitatul Torontal, constător din:

I. Intravilane:

1. Un castel cu etajiu, împrejurit cu un parc de 11 jug. 559 st. □.
2. Casă pentru locuința directorului dominal și alte supraedificate cu intravilanul de 1 jug. 244 st. □.
3. Grajd pentru cai și șopru, cu intravilan de 1081 st. □.
4. Alt intravilan pentru locuința rotarului dominal în extensiune de 883 st. □.
5. Un intravilan de 1246 st. □ cu edificiul bisericii vechi.
6. Un grânar cu trei ridicături podrumuri.
7. O grădină de pomi și legumi, îngrădită cu zid în extensiune de 2 jug. 971 st. □.
8. La marginea comunei o vie productivă de 19 jug. 1000 st. □.

II. Pământ extravilan:

9. Pusta mare, pământ arător, fânaș și pășune de 714 jug. 660 st. □, cu edificiile economice, constătoare din locuințele administratorului, servitorilor, grajduri pentru cai, boi, oi, cocini și altele.
10. Pusta mică de 496 jug. 697 st. □ cu edificiile economice, constătoare din locuințe pentru servitori, grajduri pentru boi, vaci, cai, oi, și cocini; șuri pentru cultivarea tutunului.
11. In hotarul Igrışului: 5 jug. 723 st. □ pământ arător și 22 jug. 1008 st. □ fânaș, de tot 28 jug. 131 st. □.

Toate acestea averi intravilane și extravilane să expun licitațiunii publice pentru exarendare pe termen de 6 ani cu începere dela 1 Octomvrie 1907.

Exarendarea se face în întregul sau și în singuratică părți de averi și eventual și în părțile mai mici de cel puțin 50 jughere catastrale.

III. Reflectanții au să-și însinue ofertele lor în scris direct la Consistorul diecezan gr.-or. român din Arad

până incluzive la 20 Iunie st. n. 1907,

în care ofert au se descrie și arate apriat și hotărât, că, la care parte de avere și la cât teritor reflectează, câtă sumă oferă ca arândă anuală după jughere sau în întrngul, să declare, că cunoaște condițiunile de exarendare și că se supun aceloră, având totodată a depune la Cassa Consistorială din Arad în bani gata sau în hârtii de valoare ca vadiu 10% dela suma oferită.

IV. Ofertele întrate se vor da publicității în 27 Iunie st. n. 1907, în castelul bunului din S.-Petru-Sârbesc înainte de amezai la 9 ore, când totodată se va ținea și licitațiune deschisă și verbală asupra acestei exarendări, susținându-și Consistorul dreptul liber de acceptare a ofertelor. La licitațiunea verbală asemenea este a se depune ca vadiu 10% dela prețul de exclamare.

V. Condițiunile speciale de licitațiune sunt expuse pentru privire și studiere la Consistorul nostru din Arad și la avocatul Dr. Nestor Oprean din Sân-Miclăușul-mare.

Arad, la 4 Iunie 1907.

Comisiunea consistorială:

Roman R. Ciorogariu, Dr. Nestor Oprean,
Gerasim Serb, Petru Truția.

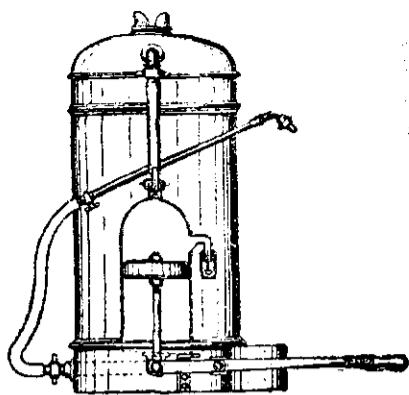
Nou! INDUSTRIA MAGHIARĂ! Nou!

Succesul universal al unei
invenții maghiare!
Descoperirea lui LUGOSI FERENC

A cutreerat deja lumea întreagă și
o folosesc cei mai renumiți proprie-
tari de vie

Stropitoarea de vie

fiindcă e cea mai bună, cea mai perfec-
tă din timpul present și se econo-
miseste mult timp și materie, nu se
strică, garanție pe 5 ani.

Singurul fabricant:

Lugosi Ferenc în Czegléd.

Nou! Catalog de prețuri gratuit și porto franco. Nou!

Asigurări contra focului: case,
bucate, mobile, vestimente, mărfuri!

Agentura principală din Arad

A BANCE. GENERALE DE A-
SIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSYLVANIA“

primesce oferte pentru asigurări din comitatele:
Arad, Bichis, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș
și Torontal, — și le efeituesce pe lângă cele mai
favorabile condițiuni:

1. In ramul vieții: capitale cu termen fies, rente,
zestre pentru feite, capital de întreprindere pentru feciori,
pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aeste din,
urma dela 50—500 cor. se plătesc la moment in ziua
mortii întemplate;

2. In ramul focului: clădiri de tot felul, mobile,
mărfuri, produse de câmp ș. a.;

3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine
recevisite ș. a. prin spargere;

4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, ovăz,
ovăz, via (vicoa), plante industriale: cânepă, in, hîmel,
năstretari, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la
agenturele noastre locale și ceronale mai in fie-
care comună și direct prin

Agentura
principală „TRANSYLVANIA“ in Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 300.

Asigurași contra grindinei: encurza,
grâul, secăra, ovăzul și toată economia

Avis!

„VATRA“ noul institut de credit din
Cluj, și-a început activitatea. Acoardă
credite de cont curent, cambiale și hipote-
cari, pe lângă condiții favorabile. Primește
depuneri cu 5% plătind și darea erarială.

DIRECȚIUNEA.

Wilhelm din care cauză eră persona gra-tissima.

Chemat însă de Impărat pentru a lua parte la apropiatul congres dela Haga și înlocuit prin Kiderlen se crede că influența Germaniei în Orient va scădea. Presa italiană cu deosebire speră să profite, pentru a-și impune iarăș autoritatea diplomaților săi în diferite chestiuni comerciale. Italia însă se înșală. Conte Kiderlen este un foarte abil diplomat. La București, unde a fost până acum, era printre capetele cele mai luminate dintre reprezentanții străinătății. Și cine nu știe că Germania cu deosebire la posturile din București și Constantinopol nu trimite de cât pe cei mai iscusiți diplomați ai săi.

Și fiindcă am atins chestiunea *congresului din Haga*, amintim că se fac pretutindeni pregătiri pentru aceste. Delegații Italiei au și ținut o conferință intimă, în care s'au stabilit atitudinea viitoare. Ei vor ridica chestiunea intervenției sanitare în timp de război naval. Delegații Franței au primit o petiție iscălită de 70.000 cetățeni francezi, în care aceștia cer să se introducă juriul obligator în chestiuni internaționale. Acest juriu în conflicte internaționale va fi reclamat și de către delegații alianței triple.

S'a dat, aproape de toate ziarele, știrea despre apropiata *disolvare a Dumei*. Știrea era prematura.

Din România.

Dela Academie. — Vineri, 1 Iunie, orele 2 d. a., Acedemia Română va ține ședință publică, în care dl prof. dr. Babeș va citi o comunicare intitulată »Originea și prevenirea febrei tifoide, paratifosului și a unor epizootii«.

D. P. Grădișteanu, fost președinte al Ligei, a trimis deputatului Vaida-Voevod o telegramă în care-i spune că insultele ce suferă acum îl vor înălța în stima și considerațiunea lumii civilizate și a întregului neam românesc.

cai, arau pământul sfârmos și razele soarelui luceau pe ferul plugului.

Trenul se opreă la stațiuni mari și mici, înaintea câte unei gări mari, pompoase stătea mai mult, până când pe lângă câte o gară mică țesuță cu viță sălbatică, trecea înainte fluierând.

În sfârșit au intrat în gara colosală, frumoasă, și peste câteva minute erau deja printre șirele de case, cari erau mult mai înalte decât biserica din satul lor. Vitrinele sclipeau ca altarul aurit, în strade eră îngrămădire de oameni — eră probabil târg — și fugeau în goana trăsuri la care n'au prins cai, ci alergau ca de sine.

Băbuța abia le zărea toate acestea, cu inima strânsă se gândea la farmecul dureros al reverderii. Par'că eră dusă de nori spre casa mare, pe care au găsit-o abia după multă umblare.

Încet, respirând din greu s'au urcat pe scări în sus în al doilea etaj, necutezând s'atingă cu mâinile balustrada îmbrăcată în catifea. La ușa cu sticlă colorată a antreului a apărut în fața lor un fecior cu mutra rasă, care purta haine cu nașturi de aur ca feciorul solgăbirăului.

— Ce doriți? întrebă. Pe cine căutați?

— Pe George al nostru, bolborosî bătrâna.

— Pe tinărul George Dan, corese bătrânul vorba copilăroasă a băbuței.

— Și ce doriți dela dânsul? zise feciorul.

— Nimic, ci dorim numai să-l vedem răspunse băbuța. Lasă-ne să intrăm. Este acasă?

— Nu-i acasă, răspunse feciorul până de seară însă are să vie. Intrați numai și ședeți. Sau dacă doriți, puteți privi odăile.

Societatea universitară »Lumina« a adresat dlui Alex. Vaida-Voevod, valorosul deputat român din Ungaria, cu ocaziunea incidentului petrecut în camera ungară, următoarea telegramă:

»Studentimea universitară română, adânc mișcată de regretabilul incident a căruia victimă ați fost, vă trimite mulțumiri pentru lupta întreprinsă în apărarea cauzei fraților de peste munți și se simte fericită că românii au apărat pe cari astfel de lupte arpadiene nu-i pot decât înălța în fața lumii civilizate«.

Veniturile Regiei. — Incașările regiei monopolurilor Statului dela 1 Aprilie până la 15 Maiu 1907 au fost de 7.547.674 lei, cu un plus de 633.263 față de acelaș interval din anul trecut și 1.407.811 peste prevederile bugetare.

Din vânzarea timbrelor, pe acelaș interval, s'au încasat 1.372.361 lei, cu un plus de 52.612 față de anul trecut și 158.719 peste prevederile bugetare.

Concurs. Duminică va avea loc, la Ploești, concursul general de oină, la care vor participa, pentru premii, elevii tuturor școalelor secundare din Capitală și din țară.

Sărbarea va fi prezidată de dl Sp. Haret, ministrul cultelor și instrucțiunii.

Din străinătate.

Elveția.

Consiliul staturilor a decis, ca Elveția să primească convenția dela Haga referitoare la războiul pe uscat, la care Elveția până acuma n'a voit să adereze.

Serbia.

Nou consul la Berlin, în locul lui dr. Vuici, este destinat a fi Ivan *Pavlovici*, care a fost mai pe urmă consul al Serbiei în Sofia, a intrat în serviciul statului numai după căsătoria fostului rege Alexandru cu Draga, reprezentând de atunci mai mulți ani Serbia la început ca agent diplomat și apoi în calitate de consul.

Deputațiunea Sultanului a fost primită Luni în mod sărbătorec din partea regelui Petru. Sultanul a trimis daruri

și deschise ușile în două părți. Sfioși au intrat și pășeau pe covorul moale ca pajîștea și împodobit cu flori ca și grădina preutesei de-acasă. Ferestrele erau acoperite cu perdele de dantelă captușite cu mătășă galbenă și roșie, iar din tavan atârna lampa cu ale cărei boațe se terminau în câte-un crin. Mătasa lucea pe scaune, iar fotelurile erau trase cu piele întinsă, roșie, ca cirașele, iar pe canapeaua mare, joasă care n'avea spate erau aruncate poate și zece perinițe de mătășă.

Băbuța se miră de toate ce vedeă. Se și bucură, dar îi era și frică, că fiul său locuiește în casă atât de pompoasă.

— Mulți bani va fi costat scumpetea aceasta, își gândea. Dar nu-i nimic, sigur că are de unde, ș'apoi numai dacă-i face plăcere.

Nu putu să se rețină, să nu-și spună gândul acesta.

— Mulțumim lui Dumnezeu, că George al nostru a ajuns la așa belșug, numai sănătos să fie.

— O, zise — feciorul — stăpânul meu este sănătos ca mărul. Bani încă câștigă mulți. Nu peste mult se însoară și atunci...

Nu mai putea să continue, căci s'auzi sunând.

Feciorul îi așeză în odaia de baie, și alergă să deschidă ușa.

Cineva cu pași ușori, elastici înaintă prin odăi.

Feciorul îi urmă și numai înceta vorba. În odaia vecină au amuțit pașii.

— Ce este, — zise un bărbat cu vocea indignată, neliniștită — sunt aici? Dar unde să-i

scumpe pentru regele, pentru prințul de coroană și princessa Elena. Seara a avut loc un prânz în onoarea oaspeților.

Noul cabinet Pașici s'a compus deja cu foștii miniștri, afară de Protici, fostul ministru de justiție. Portofoliul lui a fost luat provisoriu din partea lui *Trifkovic*.

Muntenegru.

In contra principelui Nichita. Studenții universitari muntenegreni dela universitatea din Belgrad au adresat un manifest, în care se face responsabil principele Nichita pentru miseria din principat și se îndeamnă populația, să se emancipeze de sub dominațiunea tirană.

Principele Nichita, care a călătorit la Viena, va fi primit în audiență din partea regelui nostru.

Conflictul japonez-american.

Japonia contra Americii. Partidul progresist japonez, precum se telegrafează din Tokio, a ținut ședință, luând o rezoluțiune, conform căreia guvernul din Washington trebuie făcut responsabil pentru situația din California și prin care se declară necorectă ținuta guvernului japonez. Vicomtele Tani, șeful opoziției, a prezentat evenimentele dela San-Francisco ca grozăvii și a spus, că dacă chestia nu se va putea rezolva pe cale diplomatică, atunci numai cu arma se va putea tranșa. Japonzii de pe țărmul american al Oceanului-Pacific s'au unit cu partidul progresist japonez, ca să forțeze căderea guvernului japonez și să provoace retragerea ordinațiilor, cari opresc emigrarea în patrie a japonezilor din America.

Ziarul »Times« anunță din New-York: Din Tokio și Washington sosesc știri tot mai serioase. Se spunea, că vizita ministrului de război *Taft* în Japonia este numai act de complezanță, dar este temeinică părerea, că vizita lui are cauză serioasă. În

așez acuma? Au sosit în timp foarte nepotrivit, aștept vizite, cari pot sosi în fiecare clipă. Deja...

Soneria îi întrerupe vorba și feciorul ieși. În ușa odăiei de baie cu fața palidă, tremurând, stă băbuța. Bătrânul o prinse de mână și zise cu amar:

— Să mergem d'aici.

Și deschise ușa odăii învecinate, să plece pe unde au venit. În acest moment s'a deschis și ușa din față pe care au intrat doi domni mai în vârstă, unul mai tinăr și un ofițer. O clipă s'au privit cu bătrânii față în față. Intre cele două uși, în mijlocul odăii, stătea tinărul George Dan, palid, înalt, ca o statuie.

— Ce este — zise unul dintre domnii mai în vârstă — ai pe cineva?

— Da — răspunse tinărul Dan răgușit abia înțelegibil — oameni dela sat... cu procese.

Bătrânul Dan făr' să se uite la fiul său, răspunse sombru domnilor:

— Căutam pe fiul nostru, nu l-am găsit însă. Poate c'a și murit.

Băbuța își netezi sub broboadă șuvițele ce-i atârnavu pe frunte cu mâinile udate de lacrimi și cu vocea înecată, luptând cu plânsul ce-i strângea gâtul, zise:

— Și-am adus stăpânului casei salutări dela părinții lui, cari îi doresc ca Dzeu să-l povățuiască și să-i binecuvânteze și pasul... și își trase broboada pe frunte, luă mâna bătrânului și ieșiră pe ușe zăpăciți.